

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5003 /02.12.2014

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CLASELE a III-a – a IV-a

București, 2014

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>lectură activă, cu creionul în mână</i> - <i>activități în perechi cu scopul de a lămurii aspecte neînțelese</i> - <i>folosirea jurnalului cu dublă intrare</i> - <i>utilizarea tehnicii SVI- Știu, Vreau să știu, Am învățat</i> - <i>formularea de întrebări și răspunsuri prin diferite procedee (interogare reciprocă, procedeele recăutării etc.)</i> - <i>exerciții de citire activă prin folosirea unor simboluri specifice eficientizării lecturii (SINELG)</i> - <i>utilizarea unor organizatori grafici - hărți ale textului – pentru identificarea unor elemente privind locul, timpul, spațiul acțiunii</i> <p>3.2. Formularea unui răspuns emoțional față de textul literar citit</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de exprimare a primelor reacții față de cele citite folosind modalități diverse: desen, mimă, schemă, ritm/ melodie etc.</i> - <i>exerciții de tipul „dacă așa fi (personajul) ... m-aș simți/ aș fi ...”</i> <p>3.3. Formularea unei păreri despre o povestire/personajele acesteia</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de exprimare personală pe baza elementelor din text</i> - <i>exprimarea acordului/ dezacordului față de acțiunile, atitudinile unor personaje</i> <p>3.4. Evaluarea conținutului unui text pentru a evidenția cuvinte-cheie și alte aspecte importante ale acestuia</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>realizarea de diagrame, de organizatori grafici în perechi/ în echipe</i> - <i>realizarea de tabele pentru a evidenția relații între diferite elemente de structură sau de conținut</i> 	<p>3.1. Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>activități în perechi pe baza unor întrebări reciproce</i> - <i>realizarea, în perechi sau în grup, a unei diagrame Venn pornind de la aspectele comune și de la diferențele referitoare la anumite elemente din text</i> - <i>punerea în funcțiune a unei jucării/ a unui aparat simplu pe baza instrucțiunilor de folosire</i> <p>3.2. Asocierea elementelor descoperite în textul citit cu experiențe proprii</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>realizarea de proiecte integrate care vizează legăturile dintre lumea reală și cea imaginară prezentată în textele citite</i> - <i>realizarea de postere/ organizatori grafici pentru a indica relația dintre text (literar sau de informare) și experiențele proprii</i> - <i>exerciții de reformulare a unui mesaj, din perspectiva diferiților receptori/ emițători</i> <p>3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susține o opinie referitoare la mesajul citit</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>minidezbateri pornind de la aspecte interesante ale textului</i> - <i>realizarea de liste cu aspecte semnificative descoperite în texte și clasificarea acestora în funcție de diverse criterii</i> - <i>rezolvarea unor controverse</i> <p>3.4. Evaluarea elementelor textuale care conduc la înțelegerea de profunzime în cadrul lecturii</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>folosirea metodelor gândirii critice pentru explorarea textelor</i> - <i>transferarea informațiilor din text într-un tabel și dintr-un tabel într-un text</i>

<p>3.5. Sesizarea unor regularități ale limbii pe baza textului citit - observarea unor mărci specifice (de exemplu, plural/ gen etc.)</p>	<p>3.5. Sesizarea abaterilor din textele citite în vederea corectării acestora - observarea dezechordului și a altor abateri</p>
<p>3.6. Precierea valorii cărților - activități la bibliotecă - amenajarea unui colț de lectură în clasă - prezentarea unei cărți la intervale ritmice (o dată pe săptămână, o dată la două săptămâni etc.) - derularea de proiecte de lectură în grup, care se finalizează prin realizarea unei „cărți”; expoziție cu asemenea produse</p>	<p>3.6. Manifestarea interesului pentru lectura literară și de informare - proiecte de documentare la diverse discipline școlare sau în vederea unor activități extrașcolare (de exemplu, excursii, concursuri, serbări) - întâlniri cu scriitori, inițierea unei corespondențe cu un scriitor - concursuri legate de conținutul cărților citite</p>

2. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>4.1. Aplicarea regulilor de despărțire în silabe la capăt de rând, de ortografie și de punctuație în redactarea de text - interevaluarea textelor scrise - revizuirea textelor redactate - discutarea problemelor apărute la despărțirea în silabe - completarea semnelor de punctuație într-un text fără punctuație și discutarea rezultatelor</p>	<p>4.1. Recunoașterea și remedierea greșelilor de ortografie și de punctuație în redactarea de text - autoevaluarea și interevaluarea textelor redactate - discutarea greșelilor de ortografie - inventarea unor probe pentru a verifica scrierea corectă</p>
<p>4.2. Redactarea unor texte funcționale simple care conțin limbaj vizual și verbal - realizarea unui afiș pentru promovarea unei serbări/ a unui concurs/ a unui proiect/ a unei tombole - elaborarea unui fluturaș pentru comunicarea rezultatelor unui proiect</p>	<p>4.2. Redactarea unor texte funcționale scurte pe suport de hârtie sau digital - comunicarea între elevi sau cu profesorul pe o diversitate de subiecte prin email (întrebări legate de teme, de modul de rezolvare a unui exercițiu etc.) - scrierea unei invitații la o zi de naștere, la un film, la un picnic etc. - completarea corectă a datelor destinatarului pe un plic/ pe o carte poștală, precum și în format digital</p>
<p>4.3. Realizarea unei scurte descrieri ale unor elemente din mediul apropiat pornind de la întrebări de sprijin - elaborarea de instrucțiuni amuzante pentru obiecte la îndemână (de exemplu, „Cum este guma? La ce folosește? Găsește și o utilizare neobișnuită!”)</p>	<p>4.3. Redactarea unei descrieri tip portret pe baza unui plan simplu - expoziție de portrete (colaj/ foto/desen și descriere verbală) - proiect „Căutăm familie iubitoare – descrierea unor animale de companie fără stăpân” - prezentarea unui personaj de poveste/ film/ serial pentru copii - scrierea unui text scurt pentru a se prezenta cuiva necunoscut (unui prieten prin corespondență la primul mesaj, de exemplu)</p>
Clasa a III-a	Clasa a IV-a

<p>4.4. Povestirea pe scurt a unei întâmplări imaginate/ trăite</p> <ul style="list-style-type: none"> - alegerea unor subiecte atractive și construirea unei „burse a poveștilor” - antrenamente de scriere creativă - proiect individual/ grup: „Cartea mea” (realizarea unei cărți și expunerea acesteia/prezentarea acesteia) - scrierea unui paragraf în care se folosesc conectori de tipul: mai întâi, apoi, în cele din urmă 	<p>4.4. Povestirea pe scurt a unei secvențe dintr-o poveste/ dintr-un film/ desen animat / a unei activități/ a unei întâmplări imaginate/trăite</p> <ul style="list-style-type: none"> - relatări în scris pe baza întrebărilor: cine, ce, cum, unde, de ce a făcut...? - realizarea unui jurnal de lectură care să conțină elementele cheie de prezentare a unei cărți citite și/ sau desene care să ilustreze ceea ce își imaginează - realizarea unei benzi, îmbinând desenul cu mesajele scrise (individual/în perechi/ în grup) - antrenamente de scriere creativă în grup (avansare de idei, selectare de idei, construirea firului narativ, revenire asupra textului)
<p>4.5. Manifestarea disponibilității pentru transmiterea în scris a unor idei</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea, alături de colegi și de profesor, la realizarea programului unei serbări, a scenariului unei dramatizări - expoziții de afișe/ alte produse scrise realizate în urma activităților - participarea la realizarea unui jurnal al clasei 	<p>4.5. Manifestarea interesului pentru scrierea creativă și pentru redactarea de texte informative și funcționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unei cărți uriașe pentru colegii de la clasa pregătitoare pe o temă propusă de oei mici/ de profesori sau de clasă - realizarea de afișe pentru promovarea unor evenimente din școală; concurs de afișe

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a III-a	Clasa a IV-a
Funcții ale limbii (acte de vorbire)	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea (de obiecte, ființe din universul imediat) - relatarea unei acțiuni/ întâmplări cunoscute (trăite, vizionate, citite) - oferirea de informații (referitoare la universul apropiat) - solicitarea de informații (referitoare la universul apropiat) - cererea simplă familiară, cerere politicoasă - prezentarea (de persoane, de cărți, a unor activități) - inițierea unui schimb verbal 	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea (de personaje imaginate, de film/ carte) - relatarea unei întâmplări imaginate - oferirea de informații referitoare la universul școlii sau extrașcolar - formularea de solicitări formale și informale - prezentarea (unor rezultate/ proiecte) - inițierea și menținerea unui schimb verbal
Textul	<ul style="list-style-type: none"> - textul pentru lectură are minimum 450 cuvinte - textul literar: cu precădere narativ; fragmente descriptive scurte; poezii scurte adecvate nivelului de vârstă - text de informare și funcțional: afiș, fluturaș, tabel sau alt tip de organizator grafic, carte poștală, invitație; în funcție de dotări – email 	<ul style="list-style-type: none"> - textul pentru lectură are minimum 800 cuvinte - text literar narativ; text descriptiv de tip portret; poezii scurte adecvate nivelului de vârstă - text de informare și funcțional: afiș, tablele, diagramă Venn sau orice alt tip de organizator grafic adecvat vârstei, hartă și plan simplu de oraș/ traseu turistic etc., carte poștală, invitație; în funcție de dotări – mesaj text și email
Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite	<ul style="list-style-type: none"> - intuirea claselor morfologice – substantiv, adjectiv calificativ, pronume personal, verb - intuirea numărului, a genului 	<ul style="list-style-type: none"> - intuirea persoanei, a timpului - intuirea relațiilor simple dintre cuvinte: subiect-predicat